

ਵਿਕਾਸ ਬਹਿਲ ਜੇ.

ਹਰਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ - ਉੱਤਰਦਾਤਾ

2021 ਦਾ CRM-M ਨੰਬਰ 34203

17 ਸਤੰਬਰ, 2021

ਨੈਸ਼ਨਲ ਇਨਵੈਸਟੀਗੇਸ਼ਨ ਏਜੰਸੀ ਐਕਟ, 2008 - ਐੱਸ. 13, 21 ਅਤੇ 43 - ਅਪੈਰਾ ਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਕੋਡ, 1973 - ਐੱਸ. 160 ਅਤੇ 482 - ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ (ਰੋਕਥਾਮ) ਐਕਟ, 1967 - ਐੱਸ. 10, 11, 13, 17, 18, 20 ਅਤੇ 21 - ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ.

ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਗਾਊਂ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸਦੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ - ਖਾਰਜ - ਬਰਖਾਸਤ - ਫੜੇ ਗਏ - ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪੈਰਾ ਧ ਦੀ ਜਾਂਚ NIA ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਸਿਰਫ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ - ਧਾਰਾ 21 ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮਾਨਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ - ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਜਾਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਪੀਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 2 ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਪਏਗੀ - ਅਸਲ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਸਿਰਫ 'ਅਗਾਊਂ ਨੋਟਿਸ' ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ - ਪਟੀਸ਼ਨ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸੰਭਾਲਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ - ਅੱਗੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ - ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਾਂਚ - ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ, ਧਾਰਾ 21 ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਏਗੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

(ਪੈਰਾ 14)

ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਅਸਲ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਸਿਰਫ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 'ਅਗਾਊਂ ਨੋਟਿਸ' ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 160 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ 482 Cr.PC ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

(ਪੈਰਾ 15)

ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ 15.08.2021 ਨੂੰ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਲਈ ਧਾਰਾ 160 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਅਤੇ ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਣ

ਵਾਲਾ ਅਗਲਾ ਕੋਰਸ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ ਇਸ ਬਾਰੇ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾ ਕੇ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਓ। ਇੱਕ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਐਨਆਈਏ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਇਹ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਨਹੀਂ ਚਾਹੇਗੀ।

ਮੰਗੀ ਜਾ ਰਹੀ ਅਜਿਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਇੱਕ ਧਿਰ ਬਣੇ। ਜੇਕਰ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਇੱਕ ਪੰਡੇਰਾ ਬਾਕਸ ਖੋਲ੍ਹ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ/ਪੁਲਿਸ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ ਲਈ ਧਾਰਾ 482 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰੇਗਾ। "ਉਹ ਅੱਗੇ ਕੀ ਕਰਨ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ" ਲਈ। ਇਹ ਕਿਸੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਪੱਖਪਾਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪੈਰਾ ਧ ਬਹੁਤ ਗੰਭੀਰ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਐਨਆਈਏ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੱਥ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਟਹਿਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਸਾਰੀ ਸਮੱਗਰੀ ਜੋ ਕਿ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਈ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ।

(ਪੈਰਾ 19)

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਵਨੀਤ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਕੀਤੀ।

ਕਰਨਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਏ.ਏ.ਜੀ., ਪੰਜਾਬ।

ਸੁਖਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3- NIA, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ।

ਵਿਕਾਸ ਬਹਿਲ, ਜੇ. (ਓਰਲ)

(1) ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਧਾਰਾ 482 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਗਾਊਂ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਜੇਕਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ 13.08.2021 ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ P-3). 3. ਭਾਵ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਐਨਆਈਏ" ਵਜੋਂ ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ)।

(2) ਕੇਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸਾਲ 2016 ਤੋਂ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.ਡੀ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਵਰਕ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 10,11,13,17 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 135 ਮਿਤੀ 25.04.2020 ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਸਦਰ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ (ਰੋਕੂ) ਐਕਟ, 1967 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 1967 ਦੇ ਐਕਟ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੀ 18,20,21 ਧਾਰਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਵਿੱਕੀ ਅਤੇ ਮਨਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਮੰਨੀ ਨਾਮਕ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ NIA ਨੂੰ ਟਰਾਂਸਫਰ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ RC- 23/2020/NIA/DLI ਮਿਤੀ 08.05.2020 ਨੂੰ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ (ਰੋਕਥਾਮ) ਐਕਟ, 1967 (ਸੋਧ 2012) ਦੇ

(Vikas Bahl., J.)

10,11,13,17,18,20,21. ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਗੁਰਸੰਤ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਦਿਲਬਾਗ ਸਿੰਘ, ਜੋ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਚਾਚਾ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਦਾ ਨਾਮ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਅਤੇ ਉਕਤ ਗੁਰਸੰਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਐਨਆਈਏ ਨੇ ਜੂਨ 2020 ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਉਹ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਹੈ। 20.10.2020 ਅਤੇ 12.08.2021 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਉਕਤ ਗੁਰਸੰਤ ਸਿੰਘ ਸਮੇਤ 8 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕੇਸ ਦਾ ਚਲਾਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 13.08.2021 ਨੂੰ, ਐਨਆਈਏ ਨੇ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਸੀ

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 160 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ 15.08.2021 ਨੂੰ 16:00 ਵਜੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 160 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਕਤ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਐਨਆਈਏ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ।

(3) ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਪੈਰਾ 6 ਵਿੱਚ ਇਹ ਤਜਵੀਜ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ 15.08.2021 ਨੂੰ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦਿਵਸ ਦੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਵਜੋਂ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ, ਧਾਰਾ 160 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਕਤ ਨੋਟਿਸ ਦਾ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਐਨਆਈਏ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਸ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ ਹੈ।

(4) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 160 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਗਵਾਹ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਤੱਥ ਧਾਰਾ 160 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ 1 ਅਤੇ 2 ਦੇ ਸੰਯੁਕਤ ਪਾਠ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਦੀ ਧਾਰਾ 160 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ:

"160. ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ।

-(1) ਇਸ ਅਧਿਆਏ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵੀ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਲਿਖਤੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਕੇ, ਆਪਣੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੀ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੋਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਾ; ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਵੇਗਾ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਰਦ ਵਿਅਕਤੀ [ਪੰਦਰਾਂ ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਜਾਂ ਸੱਠ-ਪੰਜਾਹ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਮਰ ਜਾਂ ਔਰਤ ਜਾਂ ਮਾਨਸਿਕ ਜਾਂ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪਾਹਜ ਵਿਅਕਤੀ] ਉਸ ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੇ ਪੁਰਸ਼ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਔਰਤ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ।

(2) ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ, ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਾਜ਼ਬ ਖਰਚੇ ਦੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਸਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(5) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਧਾਰਾ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਈ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਈ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪ ਧਾਰਾ 2 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 160 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਥਾਂ 'ਤੇ, ਵਾਜਬ ਖਰਚਿਆਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਹੀ ਦਰਸਾਏਗਾ ਕਿ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਵਿਵਸਥਾ ਗਵਾਹਾਂ ਲਈ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਲਈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਲਈ ਪੁਲਿਸ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਬਨਾਮ *NMT ਜੋਏ ਇਮੋਕੁਲੇਟ*¹ ਦੁਆਰਾ ਰਾਜ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਝਾਰਖੰਡ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਦੋ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਰਾਂਚੀ ਵਿਖੇ ਭਾਵ 2015 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸੀ.ਆਰ.) ਨੰਬਰ 680 ਜਿਸਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਐਸ.ਪੀ., ਵਿਜੀਲੈਂਸ, ਰਾਂਚੀ ਦੁਆਰਾ ਅਜ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਝਾਰਖੰਡ ਰਾਜ ਅਤੇ 2014 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸੀ.ਆਰ.) ਨੰ. 13 ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਦਲੀਪ ਗਰੋਡੀਆ ਬਨਾਮ ਝਾਰਖੰਡ ਰਾਜ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਚੌਕਸੀ . ਮਨੀਸ਼ ਮਹੇਸ਼ਵਰੀ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 11028/2021 ਵਿੱਚ ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਹੋਰ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦਾ ਸਾਰ ਅਤੇ ਤੱਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 160 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਤਾਂ ਹੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਵਜੋਂ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਮੁਲਜ਼ਮ ਵਜੋਂ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਧਾਰਾ 41 (ਏ) ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਡਰ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਹ ਧਾਰਾ 160 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਐਨਆਈਏ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਵੇਗਾ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਹ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਗਾਊਂ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਸਨੂੰ ਨਜ਼ਰਬੰਦ/ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਉਕਤ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ 30.09.2020 ਨੂੰ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਹੁਕਮ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ ਅਨੁਸੂਚੀ ਪੀ-4 ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ (ਰੋਕਥਾਮ) ਐਕਟ, 1967 ਦੀ ਧਾਰਾ 43-ਡੀ (4) ਦਾ ਹੋਰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "1967 ਦਾ ਐਕਟ" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਇਹ ਦੱਸਣ ਲਈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਕਬਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪੈਰਾ ਧ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ। 1967 ਦਾ ਐਕਟ, ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ, 1973 ਦੀ ਧਾਰਾ 438 ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ।

(6) ਜਵਾਬਦੇਹ-ਨੰਬਰ-3-ਐਨਆਈਏ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸਿੱਖਿਅਕ ਵਕੀਲ ਨੇ ਧਾਰਾ 482 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਸਖ਼ਤ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਧਾਰਾ 160 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ

(*Vikas Bahl, J.*)
ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ
ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਕੇਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਜਵਾਬਦੇਹ
ਦੇ ਵਕੀਲ-ਐਨਆਈਏ ਨੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਐਕਟ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ,

2008 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ '2008 ਐਕਟ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸੈਕਸ਼ਨ 13 ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 21, ਇਹ ਦੱਸਣ ਲਈ ਕਿ ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ, 1973 ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਏਜੰਸੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਰੇਕ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪੈਰਾ ਧ ਦੀ ਜਾਂਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਅਦਾਲਤ ਜਿਸ ਦੇ ਸਥਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਹ ਵਚਨਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। "ਤਹਿ ਸੁਚੀ" ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, 1967 ਦੇ ਐਕਟ ਦਾ ਸੀ. 2 'ਤੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 2008 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਕੇ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਪ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਜ਼ਮਾਨਤ/ਖਾਰਿਜ਼ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 2008 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਸਿਰਫ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਜਾਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਰੱਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਅੱਗੇ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ। ਉਕਤ ਤਜਵੀਜ਼ ਲਈ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਆਈਜੀ ਨੈਸ਼ਨਲ ਇਨਵੈਸਟੀਗੇਸ਼ਨ ਏਜੰਸੀ ਬਨਾਮ ਮੁਹੰਮਦ ਹੁਸੈਨ @ ਸਲੀਮ ਦੁਆਰਾ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਤਾਂ ਧਾਰਾ 439 ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਂ ਜ਼ਾਬਤਾ ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਦੇ ਅਧੀਨ ਝੂਠ ਬੋਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਿਰਫ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਏਗਾ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਏਗੀ।

(7) ਜਵਾਬਦੇਹ-ਐਨਆਈਏ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਅੱਗੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 482 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇਸ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ। ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਉਕਤ ਮੰਤਵ ਲਈ, ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਦਵਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ³ ਅਤੇ 2020 ਦੇ ਸੀ.ਆਰ.ਏ ਨੰ. 45, ਜਿਸਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਪੁਲਿਸ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਬਨਾਮ ਐਮ. ਮੁਰਗੋਸਨ ਅਤੇ ਹੋਰ. ਅੱਗੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਨੂੰ ਕਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਕਤ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੀ. ਹਿੰਦੂਜਾ ਅਤੇ ਐਨ.ਆਰ.⁴ ਇਹ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ 2021 ਦੇ CRA ਨੰ. 330 ਦੇ ਤਾਜ਼ਾ ਫੈਸਲੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੈਸਰਜ਼ ਨੀਹਾਰਿਕਾ ਇਨਫਰਾਸਟਰਕਚਰ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿ. ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਅਤੇ

2 2014 (1) SCC 258

3 2012(1)RCR (CrI.)126

4 2003(3) RCR (CrI.) 556

ਹੋਰ, ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਤੱਥ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 482 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ "ਕੋਈ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਕਦਮ ਨਾ ਚੁੱਕੇ ਜਾਣ" ਜਾਂ "ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਨਾ ਕਰਨ" ਲਈ ਕੁਝ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇਸ਼ੀ ਨੂੰ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਾਇਰ ਕਰਨ / ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਦਲਵੇਂ ਉਪਾਅ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਛੱਡਣ ਦੀ ਬਜਾਏ।

(8) ਜਵਾਬਦੇਹ-ਐਨਆਈਏ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ *NMT ਜੋਏ ਇਮੇਕੁਲੇਟ* (ਸੁਪੈਰਾ) ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸ਼ੱਕੀਆਂ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹਨ। ਵੀ. ਉਕਤ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ, *ਸਤੀਸ਼ ਮੋਹਨ ਅਗਰਵਾਲ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ*⁵ ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਬਾਰੇ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਵੇ ਕਿ ਪੁੱਛਗਿੱਛ/ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਲਈ, ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਭਾਲਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੁਝ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਕੇ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਚ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ 'ਤੇ ਝੂਠਾ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ 15.08.2021 ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਸੀ। ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦਿਵਸ ਦੇ ਜਦੋਂ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਮਾਲਕ/ਸੀਨੀਅਰ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਛੁੱਟੀ 'ਤੇ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਸਾਫ਼ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਵੀ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਬਚਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਧਾਰਾ 160 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਮਿਤੀ 13.08.2021 ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ 15.08.2021 ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਹੋਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵੀ ਉਕਤ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਹੋਣ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

(9) ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਖੰਡਨ ਵਿਚ। 3-ਐਨਆਈਏ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ 15.08.2021 ਨੂੰ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਤਰਾਜ਼ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਹ ਨਾ ਤਾਂ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਰਿਕਾਰਡ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪੜ੍ਹਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(10) ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ। ਧਾਰਾ 482 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਰੱਖ-ਰਖਾਅਯੋਗਤਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਤਿੱਖੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਚਾਹੇਗੀ ਕਿ ਕੀ ਉਕਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਰੱਖ-ਰਖਾਅਯੋਗ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੋਵੇਗਾ

ਉਪਰੋਕਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਮੁੱਖ ਨੋਟ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰੋ। ਉਹੀ ਇੱਥੇ ਦੁਬਾਰਾ

(Vikas Bahl., J.)
ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

“ਸੈਕਸ਼ਨ 482 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ.3 ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਨੋਟਿਸ ਮਿਤੀ 13.08.2021 (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ P-3) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਅਗਾਊਂ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

ਕੋਈ ਹੋਰ ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜੋ ਇਹ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਢੁਕਵਾਂ ਸਮਝੇ।

XXX—XXX--XXX

ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਤਿਕਾਰ ਸਹਿਤ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅਗਾਊਂ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਜੇਕਰ ਉਸ ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 3 ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਨੋਟਿਸ ਮਿਤੀ 13.08.2021 (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ P-3) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ।

ਅੱਗੋਂ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ, ਅਨੁਸੂਚੀ P-1 ਤੋਂ P-4 ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

(11) ਉਪਰੋਕਤ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ 'ਤੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ 13.08.2021 ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ 160 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 160 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੰਗਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਸਲ ਰਾਹਤ ਜੋ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਮੰਗ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਹ ਹੈ 'ਅਗਾਊਂ ਨੋਟਿਸ' ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਤੀ 13.08.2021 ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ, ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਖਦਸ਼ਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਉਕਤ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਨਜ਼ਰਬੰਦ/ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਇਹ ਵੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਅੰਦਾਜ਼ਿਆਂ ਅਤੇ ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਵੇ ਅਤੇ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਵੇ ਕਿ ਐਨਆਈਏ ਦਾ ਅਗਲਾ ਕਦਮ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸੇ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ 1967 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 43D 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਕਤ ਧਾਰਾ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

" 43 ਡੀ. ਕੋਡ ਦੇ ਕੁਝ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਸੋਧੀ ਹੋਈ ਵਰਤੋਂ। - (1) ਕੋਡ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾ ਯੋਗ ਹਰ ਅਪੈਰਾ ਧ ਨੂੰ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਤੇ "ਜਾਣਕਾਰੀਯੋਗ ਕੇਸ" ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾਯੋਗ ਅਪੈਰਾ ਧ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸਮਝਿਆ

XXX--XXX--

XXX

(Vikas Bahl., J.)

ਜਾਵੇਗਾ.

(4) ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 438 ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪੈਰਾ ਧ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।"

(12) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ 1967 ਦੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਵੀ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ/ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਖਦਸ਼ੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਵੀ, ਉਹ ਧਾਰਾ 438 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਅੰਕਿਤ ਮੁੱਲ 'ਤੇ ਉਕਤ ਦਲੀਲ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਧਾਰਾ 482 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਹ ਮੰਗ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਧਾਰਾ 43-ਡੀ (4) ਅਧੀਨ ਉਕਤ ਬਾਰ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਜਵਾਬਦੇਹ-ਐਨਆਈਏ ਲਈ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਵਕੀਲ ਨੇ NIA ਐਕਟ, ਸੈਕਸ਼ਨ 13 (1) ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 21 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜੋ ਸਾਡੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇੱਥੇ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

13. **ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ।** -(1) ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਏਜੰਸੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਰੇਕ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪੈਰਾ ਧ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਸਿਰਫ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਿਸ ਦੇ ਸਥਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

" **21. ਅਪੀਲ।** -(1) ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ,

ਸਜ਼ਾ ਜਾਂ ਹੁਕਮ, ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੋਵਾਂ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਹੁਕਮ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ।

(2) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਰ ਅਪੀਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ, ਅਪੀਲ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

(3) ਉਪਰੋਕਤ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਹੁਕਮ ਸਮੇਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫੈਸਲੇ, ਸਜ਼ਾ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਜਾਂ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

(4) ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 378 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਜਾਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

(5) ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਹਰ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਫੈਸਲੇ, ਸਜ਼ਾ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰ ਸਕੇ

ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਉਕਤ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਜੇਕਰ ਇਹ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੋਲ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਨਾ ਦੇਣ ਦਾ ਕਾਫੀ ਕਾਰਨ ਸੀ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਨੌਬੇ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

(13) ਉਪਰੋਕਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਇਹ ਦਰਸਾਏਗੀ ਕਿ NIA ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਰੇਕ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪੈਰਾ ਧ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਅਨੁਸੂਚੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਇਹ ਦਰਸਾਏਗਾ ਕਿ 1967 ਦਾ ਐਕਟ ਲੜੀ ਨੰਬਰ 2 'ਤੇ ਸੂਚੀਬੱਧ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਨੂੰ 1967 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ 2008 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 (1) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 21 ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਐਕਟ.

(14) ਧਾਰਾ 21 ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਏਗੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਚ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਭਾਰਤ ਦੀ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ *ਮੁਹੰਮਦ ਹੁਸੈਨ @ ਸਲੀਮ (ਸੁਪੈਰਾ)* ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਹੈ:

20. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ 2.8.2013 ਨੂੰ SLP (CrI.) ਨੰ. 7375/2012 ਅਤੇ SLP (CrI.) ਨੰ. 9788/2012 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੁਕਮ ਇਸ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:-

(a) ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਐਨਆਈਏ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਇੱਕ ਅਪੀਲ, ਜ਼ਮਾਨਤ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਜਾਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਚ ਕੋਲ ਹੀ ਹੋਵੇਗੀ।

(b) ਅਤੇ, ਦੂਜਾ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ (ਬੀ) ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ 'ਤੇ MCOC ਐਕਟ, 1999 ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ (ਰੋਕਥਾਮ) ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੈਰਾ ਧਾਂ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। , 1967, ਅਜਿਹੇ ਅਪੈਰਾ ਧਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਐਨਆਈਏ ਐਕਟ, 2008 ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦੇਣੀ ਪਵੇਗੀ, ਅਤੇ ਧਾਰਾ 439 ਜਾਂ ਅਧੀਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਬੋਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 482. ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਬਿਨੈਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ

(Vikas Bahl, J.)

ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਨਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(c) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਿੱਥੇ ਐਨਆਈਏ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਅਸਲ ਅਰਜ਼ੀ ਸਿਰਫ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ।

(15) ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ 2008 ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਸਿਰਫ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਧਾਰਾ 439 ਸੀਆਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗੀ। ਪੀਸੀ ਜਾਂ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੀ ਪਏਗੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜ਼ਾਹਰ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਅਸਲ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਸਿਰਫ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 'ਅਗਾਊਂ ਨੋਟਿਸ' ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 160 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਧਾਰਾ 482 ਸੀ.ਆਰ. PC ਸਾਂਭਣਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

(16) **ਦਵਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪੈਰਾ)** ਦੇ ਪੈਰਾ 33 ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 482 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜੇਕਰ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਵਿੱਚ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਕੋਈ ਖਾਸ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਬਦਲਵਾਂ ਉਪਾਅ ਉਪਲਬਧ ਹੈ। ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

"33. ਧਾਰਾ 482 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਖਾਸ ਉਪਬੰਧ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਵਿਕਲਪਕ ਉਪਾਅ ਉਪਲਬਧ ਹੈ।

xxx—xx--xxx

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੂੰ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਈ ਅੰਤਰਿਮ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਕੋਲ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਧਾਨਿਕ ਵਿਵਸਥਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਬਾਈ-ਪਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। "

(17) **ਐਮ. ਮੁਰੂਗੇਸਨ (ਸੁਪੈਰਾ)** ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦੁਹਰਾਇਆ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਭਾਵੇਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦਾ ਸੰਸਕਰਣ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ 1967 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਮੰਗੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਦੇ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੇ ਸੰਸਕਰਣ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ 'ਤੇ ਰੋਕ ਹੈ ਅਤੇ ਉਕਤ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਕੋਈ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਕਤ ਰਾਹਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵੀ। ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ, ਮਨਾਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ, ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਵੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਕਿ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ

(*Vikas Bahl, J.*)

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਵਿਚਾਰਨ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ, ਧਾਰਾ 482 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਬੈਂਚ ਅੱਗੇ ਦਾਇਰ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰਨਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਹੈ ਜੋ 2008 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਹਨ।

(18) ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਕਾਰਨ ਰੱਖ-ਰਖਾਅਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। **ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੀ. ਹਿੰਦੂਜਾ** (ਸੁਪੈਰਾ) ਵਿੱਚ , ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪੈਰਾ 19 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:

"19. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਵੀ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂਚ ਜਾਂ ਜਾਂਚ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੱਕ ਧਾਰਾ 173 (2) ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਥਾਣੇ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ, ਇਹ ਖੇਤਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂ ਹੈ।

(19) ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ 15.08.2021 ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਲਈ ਧਾਰਾ 160 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸਲ ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਅਤੇ ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਅਤੇ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾ ਕੇ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਅਗਲਾ ਤਰੀਕਾ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਐਨਆਈਏ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਇਹ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਮੰਗੀ ਜਾ ਰਹੀ ਅਜਿਹੀ ਸੂਚਨਾ ਦਾ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਬਣਨਾ ਚਾਹੇਗੀ। ਜੇਕਰ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਇੱਕ ਪੰਡੋਰਾ ਬਾਕਸ ਖੋਲ੍ਹ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ/ਪੁਲਿਸ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ ਲਈ ਧਾਰਾ 482 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰੇਗਾ। "ਉਹ ਅੱਗੇ ਕੀ ਕਰਨ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ" ਲਈ। ਇਹ ਕਿਸੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਪੱਖਪਾਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪੈਰਾ ਧ ਬਹੁਤ ਗੰਭੀਰ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਐਨਆਈਏ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੱਥ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਟਹਿਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸਾਰੀ ਸਮੱਗਰੀ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। . ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 3-ਐੱਨ.ਆਈ.ਏ. ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਕ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਮੁੱਖ ਦੋਸ਼ੀ ਜਿਸਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦੇ ਨਾਲ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ 29 ਲੱਖ ਅਸਲ ਵਿਚ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਅੱਤਵਾਦੀ ਸੰਗਠਨ ਹਿਜ਼ਬ ਦਾ ਓਵਰ ਗਰਾਊਂਡ ਵਰਕਰ ਹੈ।

ਉਲ-ਮੁਜਾਹਿਦੀਨ (HM)।

(20) ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਪਣੇ ਤਾਜ਼ਾ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ **ਮੈਸਰਜ਼ ਨੀਹਾਰਿਕਾ**

ਇਨਫਰਾਸਟ੍ਰਕਚਰ ਪ੍ਰ. ਲਿਮਿਟਿਡ (ਸੁਪੈਰਾ), ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਹੈ:

" ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਜਦੋਂ ਜਾਂਚ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਤੱਥ ਧੁੰਦਲੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪੂਰੇ ਸਬੂਤ/ਸਮੱਗਰੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਨਾ ਕਰਨ ਜਾਂ "ਕੋਈ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਕਦਮ ਨਾ ਚੁੱਕਣ ਦਾ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਧਾਰਾ 438 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਤਾਂ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਜਾਂ ਤਫਤੀਸ਼ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੱਕ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ/ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਇਰ ਹੋਣ ਤੱਕ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਨਾ ਕਰਨ ਅਤੇ/ਜਾਂ "ਕੋਈ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਕਦਮ ਨਾ ਚੁੱਕਣ" ਦਾ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈ। 173 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ., ਧਾਰਾ 482 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਤੇ/ਜਾਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ/ਨਿਪਟਾਉਂਦੇ ਹੋਏ।

(21) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਾਰੇ ਕੋਣਾਂ ਤੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਧਾਰਾ 482 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(22) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਲਈ ਨਿਰਪੱਖ ਹੋਣ ਲਈ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਮੁਢਲੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 160 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਕਿਸੇ ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਉਕਤ ਨੋਟਿਸ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਮੁੱਖ ਮੁੱਦਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਪਰ ਫਾਈਲ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਘੋਖਣ 'ਤੇ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਮੁੱਦਾ ਮੁੱਖ ਮੁੱਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਮੁੱਦਾ ਅਗਾਊਂ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣਾ ਹੈ। ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ/ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ। ਅੱਜ ਤੱਕ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ ਜਾਂ ਸ਼ੱਕੀ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਹ ਖਦਸ਼ਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਧਾਰਾ 160 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਪਹਿਲੂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਮੁਢਲਾ ਫੈਸਲਾ **NMT ਜੇਏ ਇਮੇਕੁਲੇਟ (ਸੁਪੈਰਾ)** ਹੈ। ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਪੈਰਾ 22 ਇੱਥੇ ਹੇਠਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

22. ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਫੌਜਦਾਰੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 160 ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਹਾਜ਼ਰੀ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨਾ ਹੈ

ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਕਿਸੇ ਅਪੈਰਾ ਧ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

(*Vikas Bahl., J.*)

ਇਹ ਧਾਰਾ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਭਾਵ ਸਿਰਫ ਗਵਾਹ ਜਾਂ ਸੰਭਵ ਗਵਾਹ। ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਅਜਿਹਾ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਉਸ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇ। ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸਿਰਫ ਸਬੂਤ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰਨ ਲਈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੋੜ ਪੈਣ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਲਈ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਵਿਰੁੱਧ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਸਨੂੰ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਪਰ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਸ਼ੱਕੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹਨ।

(23) ਉਪਰੋਕਤ ਪੈਰੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸ਼ੱਕੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹਨ। ਜਵਾਬਦੇਹ-ਐਨਆਈਏ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਿਆਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 160 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕਿਸੇ ਸ਼ੱਕੀ ਨੂੰ ਵੀ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। **ਸਤੀਸ਼ ਮੌਹਨ ਅਗਰਵਾਲ** (*ਸੁਪੀਰਾ*) ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸਾ ਇੱਥੇ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

“ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਧਾਰਾ 160 ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੋਡ ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾ ਕੇ ਅਪੈਰਾ ਧ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਪੈਰਾ ਧ ਬਾਰੇ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 160 ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ ਜਾਂਚ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੀ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 160 ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਇੱਕ ਅਪੈਰਾ ਧ ਦੀ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਬਿਤੀਆਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 160 ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਵਾਹ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕਿਸੇ ਸ਼ੱਕੀ ਨੂੰ ਵੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਤੋਂ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਤਾਂ ਜੋ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ।

ਕੀਤੇ ਜੁਰਮ ਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਹ ਤੈਅਸੁਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਅਪੈਰਾ ਧ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ।

(24) ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਸ਼ੱਕੀ ਨੂੰ ਵੀ ਧਾਰਾ 160 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਕਤ ਮੁੱਦਾ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਕਾਦਮਿਕ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਧਾਰਾ 160 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਘੱਟ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ/ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਇਹ ਉਸਨੂੰ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

(25) **ਦਲੀਪ ਗਰੋਡੀਆ (ਸੁਪੈਰਾ)** ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰਾਂਚੀ ਵਿਖੇ ਝਾਰਖੰਡ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਵੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਕਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 160 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਚੁਣੌਤੀ ਅਧੀਨ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਵੀ ਧਾਰਾ 160 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਹੀ ਮੁੱਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਧਾਰਾ 160 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਕਿਸੇ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੋਸ਼ੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

(26) **ਮਨੀਸ਼ ਮਹੇਸ਼ਵਰੀ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪੈਰਾ)** ਵਿੱਚ ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਕ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਦੇ ਨਾਲ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226/227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਨੋਟਿਸ ਮਿਤੀ 01.06.2021, ਜੋ ਕਿ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 41-ਏ ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 160 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਬਾਂਹ ਮਰੋੜਣ ਲਈ ਗਲਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਧਾਰਾ 41-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੈਕਸ਼ਨ 41-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਕਤ ਨੋਟਿਸ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਗਲਤ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਵਿਗਾੜਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੈ। ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਇੱਥੇ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

“ ਉਪਰੋਕਤ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਜੋ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਆਜ਼ਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਬਤਾ ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਕਿ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 41 ਏ ਦੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਨੂੰ ਮਾਲਾਫਾਈਡਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਗਾੜਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ

ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਾਂਭਣਯੋਗ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਨੁਕਤਿਆਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਉਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ”

(27) ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਨਾ ਤਾਂ ਧਾਰਾ 41-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਗਲਤ ਦੋਸ਼ ਬਹੁਤ ਘੱਟ, ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਧਾਰਾ 160 ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੈ।

(Vikas Bahl., J.)

(28) ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪੈਰਾ) ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਤੀਜੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ , ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾਵਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਦਲੀਲਾਂ ਦੌਰਾਨ, ਉਕਤ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੱਲੋਂ ਦੋਸ਼ੀ ਕਾਲਮ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਨਾਮ ਜੋੜਨ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਇੱਕ ਮੰਗ ਭੇਜੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਧਾਰਾ 160 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਉਕਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਉਠਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਇਹ ਦੱਸਣ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3-ਐਨਆਈਏ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਮੁਲਜ਼ਮ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਧਾਰਾ 160 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਦਰਅਸਲ, ਉਕਤ ਨੋਟਿਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 3-ਐਨਆਈਏ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਦਾ ਸਖ਼ਤ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਹੈ।

(29) ਨੋਟਿਸ ਬਹੁਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਕਿਵੇਂ ਅਤੇ ਕਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧੇਗੀ, ਇਹ ਜਾਂਚ ਟੀਮ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਤਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਹ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਦੂਰ ਤੋਂ ਵੀ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਹ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਦਰਅਸਲ, ਧਾਰਾ 482 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। **ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪੈਰਾ)** ਵਿੱਚ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟ ਬੈਚ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ , ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਧਾਰਾ 482 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਤਾਲੇ ਖੋਲ੍ਹਣ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। . ਇਹ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਸੀ ਕਿ ਐਨਆਈਏ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਘਰ ਉਸ ਦੀ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਛਾਪਾ ਮਾਰਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਤਾਲਾ ਲਗਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਤਲਾਸ਼ੀ ਦੌਰਾਨ ਕੋਈ ਵੀ ਇਲਜ਼ਮ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੁਝ ਵੀ ਜ਼ਬਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਮਰੇ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਸਿਰਫ ਕਮਰੇ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸੀ, ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਤਾਲਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅੱਗੋਂ,

ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ NIA ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ, ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ, ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਪਰਿਸਰ ਦੀਆਂ ਚਾਬੀਆਂ, ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਕਤ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਮੰਨ ਲਈ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਾ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਤਾਲੇ ਤੋੜਨ ਲਈ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ/ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਗਾਊਂ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਦੀ

ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇੱਥੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਚਰਚਾ ਅਨੁਸਾਰ, ਧਾਰਾ 482 ਅਧੀਨ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

(30) ਉਪਰੋਕਤ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਜੇਐਸ ਮਹਿੰਦੀਰਤਾ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ-ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁੱਕਦੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਪ੍ਰਭਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ